

יצירות המחול המציעות ללכת עם מה שנותר

שתי יצירות של רקדניות ותיקות, נטע פולברמכר וענת שמגר שהועלו בפסטיבל ירושלים לאמנויות, התאפיינו בבשלות אמנותית ובהשלמה עם הגיל

רות אשל 01.04.2017 10:44

נטע פולברמכר וענת שמגר, שני רקדניות יוצרות ותיקות, בנות 50 פלוס, חלקו בסוף השבוע תוכנית בפסטיבל ירושלים לאמנויות. היצירה של פולברמכר, "It's About Time", יוצאת מסיפור אישי הנבדק בהקשר לזמן שאפשר לתאר אותו כתיאטרון תנועה. ביצירה של שמגר, "מה שנשאר", הגוף הפיזי הוא זה שמכבב. העבודה הראשונה בנוי מראש לפרטים ומדויקים. בעבודה השנייה יש לאימפרוביזציה מקום חשוב. ביצירה הראשונה יש הרהורים אינטלקטואליים. ביצירה שנייה נדמה שהזמן פתוח. המאחד היא בשלות אמנותית של שתיהן. על התוכנית שורה ענווה של השלמה עם הגיל, ללכת עם מה שנותר ולהעצים את הרוח.

עם הפתיחה פולברמכר יושבת על מה שנראה כמזרן לבן בתנוחה שמזכירה מדיטציה, שם הרוח משייטת אבל תחומה בזמן שנועד לתרגול. בהמשך מתברר שהמזרון הוא גליל נייר ארוך, מעין מגילה שפולברמכר זוחלת עליה בהתקדמות ופורשת אותה כמו היתה יומן של מד זמן. תוך כדי התקדמות היא משתפת אותנו בשאלות על כמה זמן נדרש לעשות מגוון רב ושונה של פעילויות, כאלה שכל אחד חווה ולא נותן על כך את הדעת. למשל, כמה זמן נדרש ללגום מים מבקבוק מים מינרליים, ובודקת זאת הלכה למעשה.

אחרי השאלות היא מקשרת את נושא הזמן ספציפית לקורות החיים שלה. היא מספרת תוך כדי דיבור, שירה וריקוד שעזבה את הארץ צעירה בהיותה 22 ושהתה 31 שנים בארצות הברית, הצליחה כיוצרת והשתלבה בעולם האקדמי. לדבריה, הזמן שם עבר מהר והיא תוהה מה זה לחזור לארץ שהזמן שינה אותה. האב כבר בן 90 פלוס וגם הגוף כבר לא מה שהיה. היא נעמדת על הראש ושרה את השיר "שישו את ירושלים" שלפעמים מתעוות והיא כותבת שזאת לא ירושלים של זהב ולא של נחושת.

היא משרטטת על לוח בגיר, כמו מחשבת את אורכי הזמן. היצירה נחתמת כשהיא מגוללת חזרה את הגליל, מציינת צמתים בחייה המקצועיים והפרטיים. הכל עובדות, ללא פאתוס. היצירה בנויה היטב, הדיקציה ברורה, אין עומס, כמו להשאיר חללים להרהורים על הזמן שחלף בין לבין. נראה שהנכס הגדול הוא אישיותה של פולברמכר והכישרון הטבעי ביכולת ליצור קשר עם הקהל, להקרין פשטות ואמינות.

שמגר, אמנית אימפרוביזציה, חולקת את הבמה עם נגן הסקסופון תום סולוביציק. היא לובשת שמלה שחורה ארוכה, המדגישה את הזרועות, כפות הרגליים, הצוואר והראש. משפטיה התנועתיים אינם ארוכים. כל אחד מהם מסתיים בעצירה, כמו הרהור תנועתי שקפא. נראה שבמודע היא מתרחקת מכל סימטריה. יש רגעים מרשימים בשיווי המשקל בתנוחה בלתי אפשרית, כמו פעילות שנעצרה והרגל התומכת מושרשת עמוק באדמה. ההתקדמות קלילה, כאילו הגוף עשוי נוצות. מעבר לבחירות

התנועתיות המעניינות הקסם טמון ביכולת לבטל את ה"אני" ולשחרר את הגוף כדי שיאמר ויהיה קשור אך ורק לעצמו.

לסולוביציק נוכחות יפה על הבמה. הוא משתמש בסקסופון גם ככלי שאפשר להקיש עליו, להניח אותו על הרצפה ולגרור אותו תוך השמעת רחשים. תפישה שרווחה מאוד במחול והמוזיקה האוונגרדית של שנות ה-60 ובישראל של שלהי שנות ה-70 ושנות ה-80.

בהתחלה נראה שהם שני אמנים שרק שותפים לאותו חלל, יוצרים דיאלוג במרחק שביניהם. כל אחד בתוך בועה משלו. בהמשך הם קרובים זה לזה ואפשר לראות את השפעת הצליל על התנועה, אבל אין קשר של מבט. הגוף שלה שומע את הצליל ומתמזג אתו אבל היא לא רואה אותו. אולי גם זה סוג של חירות, לאפשר לתנועה לשייט אך ורק לצלילי המוזיקה ללא ריגוש שעשוי להיווצר מקשר העין.

"It's About Time". כוריאוגרפיה, עריכה מוזיקלית, טקסט וביצוע: נטע פולברמכר; "מה שנשאר" מאת ובביצוע ענת שמגר; מוזיקה: תום סולוביציק. בית מזיא. כחלק מפסטיבל ירושלים לאמנויות, 30.3